

Hmeljarske informacije

Podatki o publikaciji:

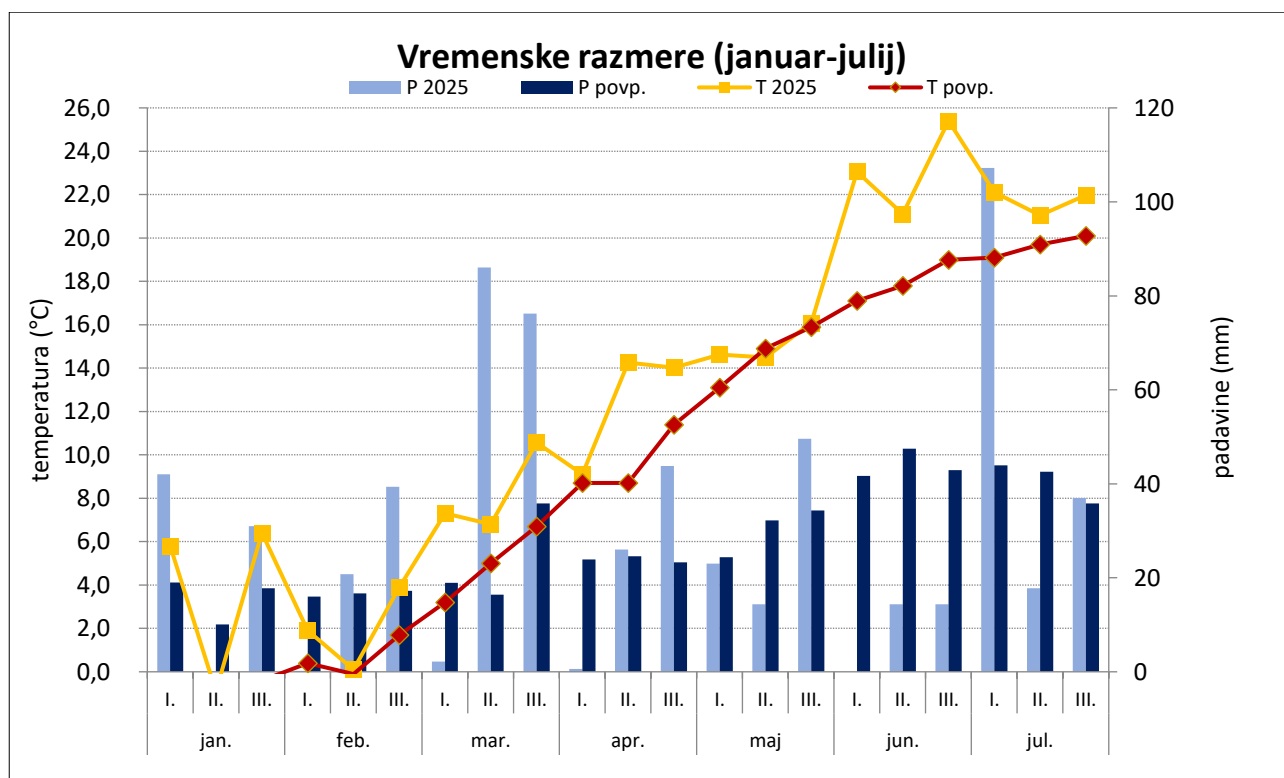
Izdaja: Inštitut za hmeljarstvo in pivovarstvo Slovenije
Cesta Žalskega tabora 2, 3310 Žalec
Urednik: dr. Magda Rak Cizej
E-pošta uredništva: magda.rak-cizej@ihps.si

ISSN 2536-2062, Letnik 42, št. 10, 25. julij 2025

1 Vremenske razmere ter rast in razvoj hmelja (M. Rak Cizej, F. Poličnik)

V zadnjih 14 dneh maksimalne temperature zraka v večini niso presegle 30 °C; povprečne temp. zraka so bile okrog 22 °C. Lokalno smo imeli tudi nekaj padavin, ki so bile zelo različne glede na lokacijo. Od 11. - 25. 7. 2025 so merilne postaje na opazovanih lokacijah zabeležile naslednjo količino padavin: Parižlje - 22,6 mm Latkova vas – 60,2 mm, Ojstriška vas – 47,4 mm, Škofja vas – 36,2 mm, Žalec – 51,8 mm, Radlje ob Dravi – 36,4 mm in Moškanjci – 14,1 mm. Mestoma je že bilo občutiti pomanjkanje vlage v tleh. Pred nami pa je obdobje nestanovitnega vremena, kjer se obeta tudi večja količina padavin.

Slika 1: Vremenske razmere v letu 2025 (JAN-JUL) na lokaciji Latkova vas, primerjalno glede na dolgoletno povprečje (1981-2010; Medlog-Celje)

Večina sort hmelja je v polnem cvetu (BBCH 65-67), zgodnje sorte že imajo oblikovane storžke (BBCH 72-73).

Hmeljarske informacije

2 Sekundarna okužba hmeljeve peronospore (M. Rak Cizej, F. Poličnik, S. Radišek)

Na vseh lokacijah, kjer z lovilci spor spremljamo spore hmeljeve peronospore, le-te večina niso prisotne, z izjemo posameznih spor na lokaciji Žalec in Breg pri Polzeli, kjer pa ni presežen prag gospodarske škode (10 spor v 4 zaporednih dneh). **Ker je hmelj je v kritični fazi razvoja - polno cvetenje oziroma začetek storžkanja, je potrebno preventivno uporabiti enega izmed dovoljenih fungicidov.** Na razpolago imate poleg bakrovih pripravkov Badge WG (7,14 kg/ha), Cuprablau Z 35 WP (5,5 kg/ha), tudi fungicide na osnovi a.s. azoksistrobin (Mirador 250 SC ali Ortiva ali Zaftra AZT 250 SC) v odmerku 1,6 l/ha. Pri fungicidih, ki vsebujejo azoksistrobin, imajo karenco 28 dni, zato je njihova uporaba pri večini sortah, razen pri zgodnjih, v tem času še mogoča.

Vsi, ki ste vključeni v integrirano pridelavo hmelja (IPH), je uporaba čistih bakrovih ionov (Cu^{2+}) dovoljena maks. 3,6 kg/leto, kar v praksi pomeni, da smete uporabiti 2-krat letno po 5,0 kg Cuprablau Z 35 WP.

Letos imate na razpolago nov sistemčen fungicid Orondis EVO ki vsebuje dve aktivne snovi (azoksistrobin in oksatiapirolin). Njegova uporaba je smotrna v nasadih, kjer bi morebiti imeli težave s hmeljevo peronosporo, kar je letos v tem trenutku bolj izjema kot pravilo. Karenca omenjenega pripravka je 28 dni.

Lahko se odločite tudi za pripravek Revus (1,6 l/ha), katerega običajno pozicioniramo za zadnja - zaključna škropljenja. Pri uporabi fungicidov morate upoštevati varnostne pasove oziroma odmike od voda 1. in 2. reda, ki so navedeni v preglednici 1. V omenjeni preglednici je naveden tudi podatek glede načina delovanja posameznega sredstva/aktivne snovi. Pri uporabi fungicidov bodite pozorni, da ne prekoračite št. letnih uporab, ki je pri večini 2-krat.

V ekološki pridelavi hmelja je poleg bakrovih pripravkov dovoljena uporaba fungicida Polyversum (*Pythium oligandrum*) v odmerku 0,25 kg/ha, kateri pa za hmeljevo peronosporo nima visoke učinkovitosti.

V primeru večjih količin padavin (>30-40 mm padavin), je potrebno ponovno nanesti fungicidno oblogo, še posebej to velja za kontaktne fungicide.

Pri fungicidu **Cuprablau Z 35 WP** je obvezna uporaba naprav za nanašanje fitofarmaceutskih sredstev, ki so opremljene s šobami za najmanj 90 % zmanjšanje zanašanja, pri čemer je še vedno potrebno upoštevati odmik 40 m tlorisne širine od meje brega voda 1. in 2. reda.

Preglednica 1: Fungicidi za zatiranje sekundarne okužbe hmeljeve peronospore

Pripravek	EKO	Aktivna snov	Način delovanja	Konc./ odmer ek	Karenca (dni)	Maks. št. škropljenj v rastni dobi	VP Šobe klasične (m)	VP Šobe Agrotop TD (m)
Badge WG _{MU}	DA	bakrov hidroksid, bakrov oksiklorid	kontaktni (preventivni) fungicid	7,14 kg/ha	14	2-krat	40	
Cuprablau Z 35 WP	DA	bakrov oksiklorid	kontaktni (preventivni) fungicid	5,5 kg/ha	14	2-krat	/	40
Mirador 250 SC _{MU}	NE	azoksistrobin	sistemčen (translamin)	1,6 l/ha	28	2-krat	20	

Hmeljarske informacije

Pripravek	EKO	Aktivna snov	Način delovanja	Konc./ odmer ek	Kare nca (dni)	Maks. št. škroplje nj v rastni dobi	VP Šobe klasične (m)	VP Šobe Agrop TD (m)
			aren) fungicid					
Ortiva ^{MU}	NE	azoksistrobin	sistemičen (translaminaren) fungicid	1,6 l/ha	28	2-krat	20	
Orondis EVO ^{MU}	NE	azoksistrobin oksatiapiprolin	sistemičen/okosistemik s preventivnim, deloma kurativnim in rezidualnim delovanjem	1,0 l/ha	28	2-krat	20	
Polyversum ^{MU}	DA	Pythium oligandrum	preventivni kontaktni fungicid	0,25 kg/ha	1	št. tretiranj ni omejeno	15 (5)	
Revus	NE	mandipropamid	preventivni ter delno kurativni fungicid	1,6 l/ha	14	2-krat	15	
Zaftra AZT 250 SC ^{MU}	NE	azoksistrobin	sistemičen (translaminaren) fungicid	1,6 l/ha	28	2-krat	20	

MU – manjša uporaba: učinkovitost in fitotoksičnost sredstev pri uporabi na hmelju ni bila preverjena, zato odgovornost v zvezi z uporabo (učinkovitost in fitotoksičnost) teh sredstev na hmelju prevzame uporabnik.

3 Hmeljeva pepelovka

Pojav hmeljeve pepelovke v nasadih hmelja še nismo zaznali. Opozarjamo vas, da ste pozorni na njene simptome, predvsem na občutljivih sortah hmelja (Celeia, Dana, STY Cardinal, STY Eureka, idr.). Preventivno vam svetujemo uporabo žveplovih pripravkov (Cosan, Kumulus DF, Microthiol SC, Pepelin WG, Vindex 80 WG) v nižjih odmerkih. Na razpolago imate tudi pripravka na podlagi kalijev hidrogen karbonata (Karbicare in Vitisan) ali a.s. metrafenon (Vivando). Podrobnosti glede odmerkov navedenih fungicidov najdete v preglednici 2.

Leto je na novo registriran sistemski fungicid Luna sensation, ki bi ga uporabili v primeru pojava bolezni; glede na trenutne razmere njegova uporaba ni potrebna.

Žveplove pripravke uporabite pozno zvečer ali zgodaj zjutraj. Vsi žveplovi pripravki, kot tudi pripravka na osnovi kalijev hidrogen karbonata (Karbicare in Vitisan), imajo dovoljenje tudi v ekološki pridelavi.

Če ste vključeni v integrirano pridelavo hmelja (IPH), je pripravek na osnovi žvepla dovoljeno uporabiti zgolj 4-krat letno.

Hmeljarske informacije

Preglednica 2: Fungicidi za zatiranje hmeljeve pepelovke

Pripravek	EKO	Aktivna snov	Odmerek	Karenca (dni)	Maks. št. škropljenj v rastni dobi	Varnostni pas – vode (m)
Cosan	DA	žveplo	6,0-7,5 kg/ha	8	10-krat*	15 (5)
Kumulus DF MU	DA	žveplo	3,0-7,5 kg/ha	8	10-krat*	15 (5)
Microthiol SC MU	DA	žveplo	3,0-7,5 l/ha	8	6-krat*	15 (5)
Pepelin WG	DA	žveplo	6,0-7,5 kg/ha	8	10-krat*	15 (5)
Vindex 80 WG	DA	žveplo	6,0-7,5 kg/ha	8	10-krat*	15 (5)
Karbicure ^{MU}	DA	kalijev hidrogen karbonat	5,0 kg/ha	3	5-krat	15 (5)
Vitisan ^{MU}	DA	kalijev hidrogen karbonat	12 kg/ha	1	5-krat	15 (5)
Luna sensation	NE	fluopiram, trifloksistrobin	0,4 - 0,6 l/ha	34	2-krat	40
Vivando ^{MU}	NE	metrafenon	0,66 l/ha	3	2-krat	15 (10)

^{MU} – manjša uporaba: učinkovitost in fitotoksičnost sredstev pri uporabi na hmelju ni bila preverjena, zato odgovornost v zvezi z uporabo (učinkovitost in fitotoksičnost) teh sredstev na hmelju prevzame uporabnik.

4 Navadna (hmeljeva) pršica (M. Rak Cizej, F. Poličnik)

Hmeljeva pršica je letos množično prisotna v hmeljiščih. V večini primerov, kjer je bil pred cca. enim mesecem uporabljen Movento SC 100, pršico zlahka najdemo. Njena prisotnost je še posebej številčna v hmeljiščih, ki so slabše rasti, zelo osvetljena, kjer ni bilo možnosti namakanja...; tam sistemičen insekticid/akaricid Movento ni najbolje učinkoval. Na listih je mogoče najti vse stadije pršice od jajčec, ličink, nimf, kot tudi odraslih. **Trenutne vremenske razmere so za nemoten in hiter razvoj pršice zelo ugodne! Zato vas pozivamo k rednim in natančnim pregledovanjem hmeljiščih.**

Če v hmeljiščih najdete pršico, nemudoma uporabiti enega izmed dovoljenih akaricidov, ki vsebuje a.s. heksitiazoks (Nissorun 10 WP) v odmerku 1,5 kg/ha ali Nissorun 250 SC v odmerku 0,6 l/ha. **Pri obeh pripravkih, ki vsebujeta heksitiazoks, je priporočljivo poleg uporabiti močilo. Oba Nissorun-a je mogoče uporabiti na isti površini zgolj 1-krat letno, karenca oziroma čakalna doba za a.s. heksitiazoks je 28 dni (preglednica 3). Za zgodnje sorte hmelja (SG, STY Gold ipd.) je za njegovo uporabo večinoma že prepozno.**

Če uporabite Nissorun 10 WP s šobami za zmanjšanje zanosa, je odmik od voda 1. in 2. reda 15 m (preglednica 3), sicer je odmik 30 m.

Stransko delovanje na hmeljevo pršico imajo tudi vsi pripravki na osnovi žvepla.

Hmeljarske informacije

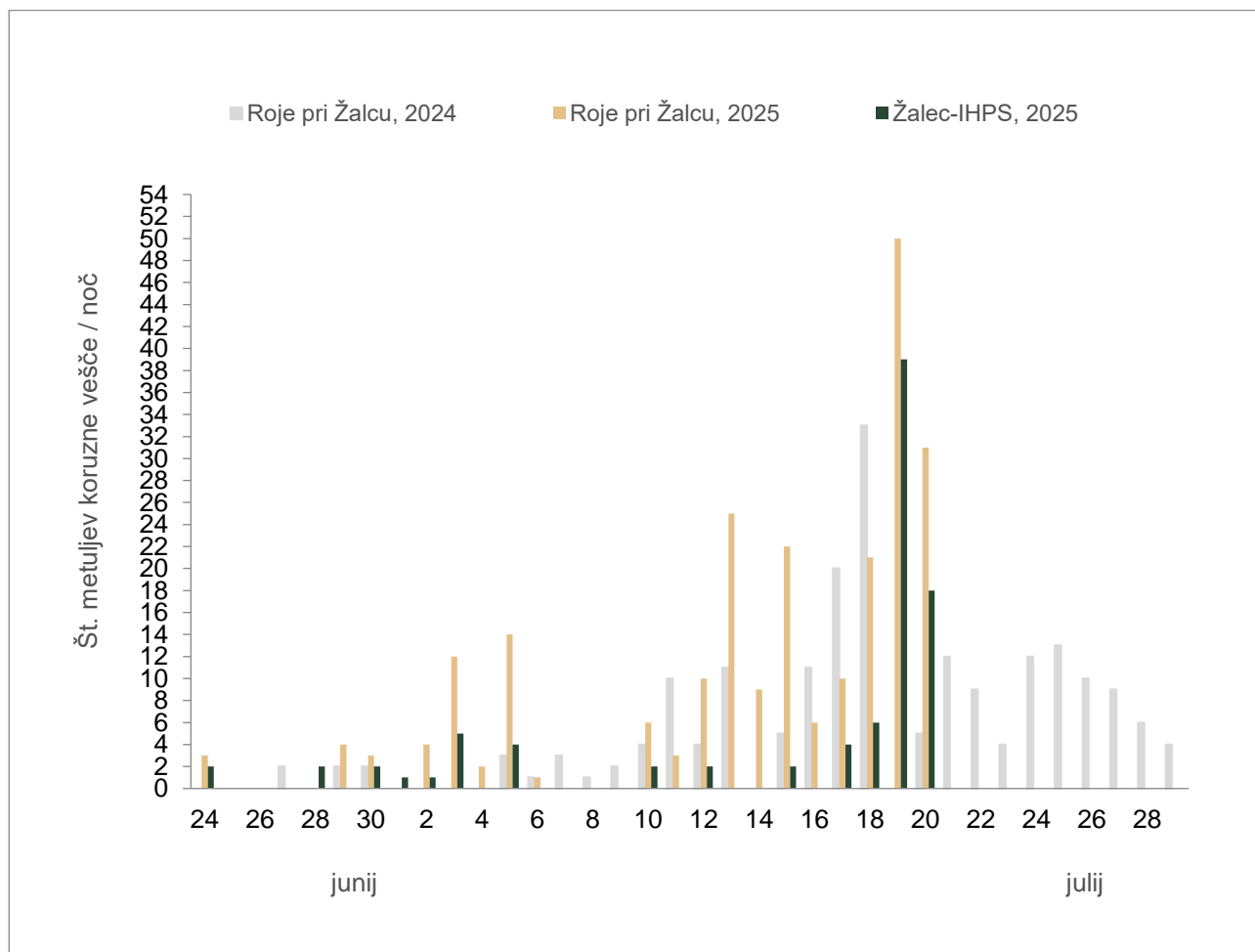
Preglednica 3: Akaricidi za zatiranje navadne (hmeljeve) pršice v hmelju

Pripravek	EKO	Aktivna snov	IRAC skupina	Odmerek	Karenca (dni)	Maks. št. škropljenj v rastni dobi	VP Šobe klasične (m)	VP Šobe Agrotop (TD) m
Nissorun 10 WP	NE	heksitiazoks	10A	1,5 kg/ha	28	1-krat	30	15
Nissorun 250 SC	NE	heksitiazoks	10A	0,6 l/ha	28	1-krat	30	

Omejitve glede uporabe akaricida Kanemite SC, ki nima znanih izvoznih toleranc za Kitajsko, in Milbeknock, ki nima znanih izvoznih toleranc ameriško tržišče, so zelo velike, zato se morate glede njune morebitne uporabe obvezno posvetovati s svojim kupcem hmelja!!!

5 Koruzna vešča 2. generacija (M. Rak Cizej, F. Poličnik)

Let metuljev koruzne vešče 2. generacije je letos izredno številčen. Na lokaciji Roje pri Žalcu smo na svetlobno vabo 19. julija ulovili 50 metuljev/noč, tudi na lokaciji Žalec (IHPS) je ulov konstanten (slika 2).

Slika 2: Let metuljev koruzne vešče 2. generacije na svetlobni vabi v Žalcu (zeleni stolpci) in Rojah pri Žalcu (rdeči stolpci) v letu 2025 v primerjavi z letom na Rojah pri Žalcu v letu 2024 (sivi stolpci)

Hmeljarske informacije

[Ulovi koruzne vešče na lokaciji Žalec](#) so vidni na spletu, prav tako tudi [iz lokacije Roje pri Žalcu](#).

Gosenice koruzne vešče druge generacije so že prisotne v nasadih. Priporočamo vam, da po padavinah uporabite enega izmed pripravkov osnovi a.s. Bacillus thuringiensis in sicer Agree WG (1,0 kg/ha) ali Lepinox plus (1,0 kg/ha). Podrobnosti glede odmerkov, karenca in št. uporab, so navedene v preglednici 4. **Priprava Agree WG in Lepinox plus imata stransko delovanje tudi na druge gosenice, nimata pa učinka na ostale grizoče škodljivce kot je npr. hmeljev bolhač.**

Na gosenice koruzne vešče ima delovanje tudi kontaktni, neselektiven insekticid Karate Zeon 5 CS, katerega bi uporabili le v primeru, da imate v nasadu težave tudi s hmeljevim bolhačem. Njegovo uporabo, če je le mogoče se izognemo, saj nam uniči vse koristne organizme; predvsem plenilce za hmeljevo pršico, ki so tudi prisotne na listih.

Še posebej opozarjamo vse, ki ste vključeni v intervencijo Biotično varstvo rastlin (BVR), da boste izvedli varstvo pred koruzno veščo v skladu s potrjenim programom BVR.

Insekticid Agree WG in Lepinox plus imata dovoljenje za uporabo tudi v ekološki pridelavi.

Preglednica 4: Insekticidi za zatiranje koruzne (prosene) vešče

Pripravek	EKO	Aktivna snov	Konc./ odmerek	Karenca (dni)	Maks. št. škropljenj v rastni dobi	VP Šobe klasične (m)	VP Šobe Agrotop TD (m)
Agree WG MU	DA	Bacillus Thuringiensis var. Aizawai	1,0 kg	ni potrebna	3-krat	15 (5)	
Lepinox plus	DA	Bacillus Thuringiensis var. Kurstaki	1,0 kg	6	3-krat	15 (5)	
Karate Zeon 5 CS MU	NE	lambda- cihalotrin	0,007- 0,01 % (0,25 l/ha)	21	2-krat	40	20

MU – manjša uporaba: učinkovitost in fitotoksičnost sredstev pri uporabi na hmelju ni bila preverjena, zato odgovornost v zvezi z uporabo (učinkovitost in fitotoksičnost) teh sredstev na hmelju prevzame uporabnik.

6 Hmeljev bolhač – poletni pojav (M. Rak Cizej, F. Poličnik)

Hmeljev bolhač poletnega pojava je že dlje časa prisoten v hmeljiščih, vendar na večini lokacijah zaenkrat še ne povzroča gospodarske škode. Vseeno vam priporočamo, da ga spremljate in v primeru povečane populacije uporabite insekticid Karate Zeon 5 CS. V večini primerov zatiranje hmeljevega bolhača še ni upravičeno, kajti njegova populacija bo v naslednjih dneh (v začetku avgusta) še narastla. Njegov vrh pričakujemo v prvi dekadi avgusta. **Karate Zeon 5 CS lahko na istem zemljišču uporabite zgolj 2-krat letno (preglednica 5).**

Preglednica 5: Insekticid za zatiranje hmeljevega bolhača

Pripravek	EKO	Aktivna snov	Konc./ odmerek	Karenca (dni)	Maks. št. škropljenj v rastni dobi	VP Šobe klasične (m)	VP Šobe Agrotop TD (m)
Karate Zeon 5 CS MU	NE	lambda- cihalotrin	0,25 l/ha	21	2-krat	40	20

MU – manjša uporaba: učinkovitost in fitotoksičnost sredstev pri uporabi na hmelju ni bila preverjena, zato odgovornost v zvezi z uporabo (učinkovitost in fitotoksičnost) teh sredstev na hmelju prevzame uporabnik.